

Asia C-179/21

**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä**

Jättämispäivä:

23.3.2021

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Bundesgerichtshof (Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

11.2.2021

Revision-menettelyn valittaja:

absoluts - bikes and more - GmbH & Co. KG

Revision-menettelyn vastapuoli:

the-trading-company GmbH

Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian kohde

Kilpailuoikeudellinen oikeus kieltokanteeseen takuuta koskevien puutteellisten tietojen perusteella pidettäessä tavaroita kaupan internetissä

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

SEUT 267 artiklaan perustuva ennakkoratkaisupyynnö koskee direktiivin 2011/83/EU 6 artiklan 1 kohdan m alakohdan tulkintaa tuottajan takuuta koskevien tiedonantovaatimusten olemassaolon ja laajuuden osalta.

Ennakkoratkaisukysymykset

1. Seuraako jo pelkästä tuottajan takuun saatavuudesta direktiivin 2011/83/EU 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettu tiedonantovaatimus?
2. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi: Seuraako direktiivin 2011/83/EU 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettu tiedonantovaatimus jo

pelkästä tuottajan takuun maininnasta elinkeinonharjoittajan tarjouksessa vai seuraako se, jos maininta on helposti kuluttajan havaittavissa? Onko tiedonantovaatimus olemassa myös, jos on helposti kuluttajan havaittavissa, että elinkeinonharjoittaja asettaa saataville ainoastaan tuottajan antamia tietoja takuusta?

3. Onko direktiivin 2011/83/EU 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa edellytettyjen tietojen tuottajan takuun saatavuudesta ja ehdoista sisällettävä samat tiedot kuin takuun kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista 25.5.1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12) 6 artiklan 2 kohdan mukaan, vai riittävätkö tätä suppeammat tiedot?

Unionin oikeussäännöt, joihin viitataan

SEUT 169 artikla;

Euroopan unionin perusoikeuskirjan 38 artikla ja 52 artiklan 1 kohdan toinen virke;

Direktiivin 2011/83 johdanto-osan neljäs, viides ja seitsemäs perustelukappale sekä 2 artiklan 14 kohta, 4 artikla, 5 artiklan 1 kohdan e alakohta ja 3 kohta sekä 6 artiklan 1 kohdan m alakohta;

Direktiivin 1999/44 6 artiklan 2 kohta.

Kansalliset säädökset, joihin viitataan

Sopimattomasta kilpailusta annetun lain (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, jäljempänä UWG) 3 §, 3 a § ja 8 §,

Siviililain (Bürgerliches Gesetzbuch, jäljempänä BGB) 312 a §:n 2 momentti, 312 d §:n 1 momentin ensimmäinen virke, 434 §:n 1 momentti ja 479 §:n 1 momentti,

Siviililain täytäntöönpanosta annetun lain (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche, jäljempänä EGBGB) 246 §:n 1 momentin 5 kohta ja 2 momentti sekä 246 a §:n 1 momentin 1 kohdan ensimmäisen virkkeen 9 kohta.

Lyhyt kuvaus tosiseikoista ja menettelystä

- 1 Asianosaiset kilpailevat keskenään taskuveitsien myynnin alalla käytävässä verkkokaupassa.
- 2 Vastaaaja ja Revision-menettelyn valittaja (jäljempänä vastaaaja) piti sveitsiläisen Victorinoxin valmistamia taskuveitsiä kaupan Amazonin verkkoalustalla. Amazonin myyntisivustolla ei annettu tietoja vastaajan tai kolmannen osapuolen

antamasta takuusta myytävälle veitselle, mutta väliotsikon ”Teknisiä lisätietoja” alla oli linkki, jonka otsikkona oli ”Käyttöohje”. Linkkiä klikattaessa näytölle avautui Amazonin verkkoalustan ylläpitäjän palvelimelle tallennettu asiakirja, jossa toistettiin kahden sivun pituinen, veitsen tuottajan laatima tuotetta koskeva tietolehtinen. Tietolehtisen toisella sivulla oli seuraavanlainen viittaus niin sanottuun Victorinox-takuuseen:

Victorinox-takuu koskee kaikkia materiaali- ja valmistusvikoja ilman aikarajoitusta (paitsi elektroniikkaa kahden vuoden ajan). Takuu ei kata vahinkoja, jotka aiheutuvat tavanomaisesta kulumisesta tai asiaankuulumattomasta käytöstä.

- 3 Kantaja ja Revision-menettelyn vastapuoli (jäljempänä kantaja) katsoo, että vastaaja ei näin toimiessaan ole antanut riittäviä tietoja veistä koskevasta takuusta. Tämän vuoksi kantaja vaati kieltomääräystä vastaajaa vastaan.
- 4 Toisen asteen tuomioistuin hyväksyi ensimmäisessä oikeusasteessa hylätyn kanteen. Vastaaja vaatii alueellisen alioikeuden tuomion pysyttämistä toisen asteen tuomioistuimen sallimalla Revision-valituksella, jota kantaja vaatii hylättäväksi.

Lyhyt esitys ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 5 Toisen asteen tuomioistuin piti kannetta perusteltuna ja katsoi kantajalla olevan oikeus kieltokanteeseen UWG:n 8 §:n, 3 §:n ja 3 a §:n nojalla luettuna yhdessä BGB:n 312 d §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen ja EGBGB:n 246 a §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 9 kohdan kanssa. Myyjää koskeva tiedonantovaatimus on tarkoituksensa mukaisesti olemassa jo silloin, kun tavaroiden kaupan pitämiseen sisältyy – kuten käsiteltävässä asiassa – jollakin tavalla ilmaistu maininta takuun saatavuudesta.
- 6 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan Revision-valituksen menestyminen riippuu siitä, onko kantajalla vaadittu oikeus kieltokanteeseen.
- 7 Tämä edellyttää ensinnäkin sitä, että vastaaja täytti tiedonantovaatimuksen BGB:n 312 d §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaisesti luettuna yhdessä EGBGB:n 246 a §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 9 kohdan kanssa.
- 8 BGB:n 312 d §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan elinkeinonharjoittajalla on etäsopimuksissa velvollisuus antaa kuluttajalle tietoja EGBGB:n 246 a §:n mukaisesti. EGBGB:n 246 a §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 9 kohdan mukaan elinkeinonharjoittajalla on velvollisuus toimittaa kuluttajalle tapauksen mukaan tiedot kaupanteon jälkeisen asiakastuen, kaupanteon jälkeisten palvelujen ja takuiden saatavuudesta ja ehdoista.
- 9 Edellä mainituilla säännöksillä pannaan täytäntöön direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohta, minkä vuoksi niitä on tulkittava tämän direktiivin

säännöksen mukaisesti. Tulkittaessa Saksan säännöksiä on otettava huomioon, että direktiivin 2011/83 tarkoituksena on sen 4 artiklan ja johdanto-osan seitsemännen perustelukappaleen mukaan sen soveltamisalaan kuuluvien kuluttajansuojan näkökohtien täydellinen yhdenmukaistaminen. Jäsenvaltiot eivät tämän vuoksi saa kansallisessa lainsäädännössään pitää voimassa tai ottaa käyttöön tiukempia tai sallivampia säännöksiä.

- 10 Direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukainen mainintaa koskeva vaatimus ei koske ainoastaan kaupallista takuuta, jonka elinkeinonharjoittaja itse antaa, vaan myös tuotteen tuottajan antamaa takuuta. Direktiivin 2011/83 2 artiklan 14 alakohdan mukaan kaupallisella takuulla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajan tai tuottajan (takuun antajan) kuluttajalle sopimuksenmukaisuutta koskevien lakisääteisten velvoitteiden lisäksi antamaa sitoumusta palauttaa kauppahinta, vaihtaa tai korjata tavara taikka muulla tavoin huolehtia tavarasta, jos se ei vastaa niitä ominaisuuksia tai muita kuin sopimuksenmukaisuuteen liittyviä vaatimuksia, jotka on esitetty takuuilmoituksessa tai sopimuksetekohetkellä tai ennen sen tekemistä saatavilla olevassa tavaraa koskevassa mainonnassa. Takuun antaja voi siis olla paitsi elinkeinonharjoittaja myös tuottaja.
- 11 Vastaus Saksan oikeuskäytännössä ja -kirjallisuudessa kiistanalaiseen kysymykseen siitä, seuraako jo pelkästä tuottajan takuun saatavuudesta direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettu tiedonantovaatimus, riippuu 6 artiklan 1 kohdassa olevan ilmaisun ”tapauksen mukaan” merkityksestä.
- 12 Direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdan sanamuodon perusteella molemmat tulkinnat ovat mahdollisia, sillä ilmaisulla ”tapauksen mukaan” voidaan tarkoittaa joko ”takuun saatavuuden tapauksessa” tai ”elinkeinonharjoittajan tarjouksen muotoilusta riippuen”.
- 13 Lainsäädännöllinen yhteys saattaa puoltaa näkemystä, jonka mukaan takuu on mainittava elinkeinonharjoittajan tarjouksessa.
- 14 Takuut mainitaan direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa kaupanteon jälkeisten palvelujen yhteydessä. Koska kaupanteon jälkeisistä palveluista on annettava tietoa ainoastaan silloin, kun niistä on määrä tulla sopimuksen kohteita tai kun myyjä joka tapauksessa tarjoaa niitä maksullisina lisäpalveluina, myös takuusiin saattaa päteä, että ne on mainittava tarjouksessa.
- 15 Lisäksi elinkeinonharjoittajan tiedonantovaatimukset koskevat direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan mukaan periaatteessa ainoastaan välittömästi sopimukseen liittyviä seikkoja mutta eivät sitä vastoin kuluttajan ja kolmansien osapuolten välisiä oikeussuhteita. Näin ollen saattaa olla, että myös direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohtaa on tulkittava suppeasti siten, että elinkeinonharjoittajan on ainakin hiljaisesti annettava ymmärtää, että kaupanteon jälkeiset palvelut ja takuut liittyvät sopimukseen, esimerkiksi siten, että

elinkeinonharjoittaja mainitsee ne sopimusneuvotteluissa tai tavaroiden kaupan pitämiseen sisältyy jonkinlainen viittaus takuun saatavuuteen.

- 16 Direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdan tavoite ei yksiselitteisesti puolla kumpaakaan tulkintatapaa.
- 17 Sen puolesta, että pelkkää tuottajan takuun olemassaoloa on pidettävä riittävänä, puhuu se, että direktiivin 2011/83 tarkoituksena on 1 artiklan mukaan ja johdanto-osan neljännen, viidennen ja seitsemännen perustelukappaleen valossa varmistaa kuluttajansuojan korkea taso siten, että kuluttajien tiedonsaanti ja turvallisuus taataan elinkeinonharjoittajien kanssa tehtävissä kaupoissa. Lisäksi kuluttajien suojele unionin politiikassa vahvistetaan SEUT 169 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 38 artiklassa. Kuluttajan on voitava vertailla – myös valtioiden rajat ylittäviä – tarjouksia paremmin kattavien tietojen avulla ja punnita sopimuksen puolesta ja sitä vastaan puhuvia seikkoja tehdäkseen sitten perustellun päätöksen.
- 18 Toisaalta kuluttajansuoja ei välttämättä edellytä, että kauppias veloitetaan mainitsemaan tuottajan takuun kaltaisia ostajan kannalta mahdollisesti positiivisia seikkoja, joita kauppias ei itse käytä hyväkseen kilpailussa.
- 19 Lisäksi tulkittaessa direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohtaa on otettava huomioon, että elinkeinonharjoittajien perusoikeuksia ei tule rajoittaa suhteettomasti.
- 20 Direktiivin 2011/83 johdanto-osan neljännen perustelukappaleen mukaan on taattava asianmukainen tasapaino kuluttajansuojan korkean tason ja yritysten kilpailukyvyyn välillä ja samalla säilytettävä unionin perusoikeuskirjan 16 artiklassa taattu elinkeinonharjoittajan elinkeinovapaus. Elinkeinovapautta voidaan unionin perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mukaan suhteellisuusperiaatetta noudattaen rajoittaa ainoastaan, jos rajoitukset ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.
- 21 Elinkeinonharjoittajien hyväksi katsotaan tältä osin, että myyjältä ei saa poistaa mahdollisuutta tarkastaa itsenäisesti, onko tuottajan takuu asiakkaalle suunnatussa viestinnässä etu, joka palkitsee tarjouksen esittämisessä nähdyin vaivan, eikä mahdollisuutta tarjota myytävä tavara sopimusvapauden mukaisesti mahdollisesti mainitsematta olemassa olevaa tuottajan takuuta.
- 22 Jos sitä vastoin tiedonantovaatimuksen katsotaan koskevan myyjää jo silloin, kun myytävän tavaran tuottaja antaa takuun, myyjän on – osin huomattavaa vaivaa nähden – tutkittava jokaisen myytävän tuotteen osalta, onko olemassa tuottajan takuu ja mahdollisesti millaisin ehdoin se on olemassa. Tällöin myyjän on myös jatkuvasti pidettävä silmällä mahdollisia muutoksia ja sisällytettävä ne kuluttajille annettaviin tietoihin. Lisäksi esimerkiksi yksittäisistä osista koottujen tavaroiden

tapauksessa tai palvelujen tapauksessa voimassa voi olla jopa useita tuottajan takuita rinnakkain.

- 23 Mikäli myyjän tiedot tuottajan takuusta eivät ole enää ajan tasalla, myyjää voi koskea huomattava riski vastuusta. Tuottajan takuun saatavuus on yleensä BGB:n 434 §:n 1 momentissa tarkoitettu myytävän tavaran ominaisuus. Mikäli myyjä mainitsee tarjouksessaan tuottajan takuun, joka ei ole tosiasiallisesti, ei enää tai ei mainitun laajuisena saatavilla, kyseessä on periaatteessa BGB:n 434 §:n 1 momentin toisen virkkeen 2 kohdassa ja kolmannessa virkkeessä tarkoitettu tavaran virhe.
- 24 Tätä näkemystä vastaan esitetään väite, jonka mukaan elinkeinonharjoittajan on tuottajan takuun osalta annettava tietoja ainoastaan muun takuun kautta. Tällainen tiedonantovaatimus on näin ollen vielä käytännöllinen eikä rasita elinkeinonharjoittajaa kohtuuttomasti.
- 25 Tulkittaessa direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohtaa on lisäksi otettava huomioon, että kysymys myyjän tiedonantovaatimuksesta tuottajan takuun osalta koskee yhtä lailla kuluttajien kanssa tehtäviä kauppasopimuksia toimipaikkaan sidotun kaupan alalla. Päivittäistavaramyymälöitä lukuun ottamatta kuluttajalle on tällöinkin annettava tietoa takuista BGB:n 312 a §:n 2 momentin mukaisesti luettuna yhdessä EGBGB:n 246 §:n 1 momentin 5 kohdan ja 2 momentin kanssa, jolla pannaan täytäntöön direktiivin 2011/83 5 artiklan 1 kohdan e alakohta ja 3 kohta. Toimipaikkaan sidotun kaupan alalla on erityisesti tarkasteltava, kuinka esimerkiksi vähittäiskauppiaan tulee kohtuullista vaivaa nähden antaa tietoa kunkin myytävän tuotteen erilaisista tuottajan takuun ehdoista.
- 26 Tätä taustaa vasten jaosto katsoo, että direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohtaa on tulkittava siten, että pelkästä tuottajan takuun saatavuudesta ei seuraa tiedonantovaatimusta.
- 27 Siltä varalta, että ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan kieltävästi, on tarkasteltava sitä, seuraako jo pelkästä tuottajan takuun maininnasta elinkeinonharjoittajan tarjouksessa direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettu tiedonantovaatimus vai seuraako tämä vaatimus siitä, että maininta on helposti kuluttajan havaittavissa. Lisäksi on tarkasteltava sitä, onko tiedonantovaatimus olemassa myös, jos on helposti kuluttajan havaittavissa, että elinkeinonharjoittaja asettaa saataville ainoastaan tuottajan antamia tietoja takuusta.
- 28 Mikäli elinkeinonharjoittaja mainostaa tuottajan takuun avulla, häntä koskee alioikeuksien oikeuskäytännön mukaan direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettu tiedonantovaatimus.
- 29 Kyseenalaista sitä vastoin on se, koskeeko tämä tiedonantovaatimus elinkeinonharjoittajaa myös silloin, jos hän ei korosta tuottajan takuuta mainonnallisesti. Direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdasta ei käy

yksiselitteisesti ilmi, missä muodossa ja missä laajuudessa tämä takuu on mahdollisesti mainittava, jotta siitä seuraa tiedonantovaatimus.

- 30 Nyt käsiteltävässä asiassa voidaan toisen asteen tuomioistuimen näkemyksen mukaan katsoa, että pelkkä tuottajan takuun saatavuuden maininta pidettäessä tavaroita kaupan ilman mainonnallista korostusta ja missä tahansa muodossa riittää perusteeksi vaatia tämän takuun ehtojen mainitsemista.
- 31 Toisaalta tiedonantovaatimuksen perusteeksi voidaan edellyttää, että tuottajan takuun saatavuus mainitaan helposti kuluttajan tunnistettavissa olevalla tavalla, miltä osin maininta otsikon ”Käyttöohje” alle linkitetyn asiakirjan toisella sivulla on kyseenalainen.
- 32 Kyseenalaista on myös se, onko myyjän tiedonantovaatimus olemassa, jos kuluttajan nähtävissä on, että tieto tuottajan takuusta ei ole peräisin elinkeinonharjoittajalta vaan tuottajalta.
- 33 Mikäli direktiivin 2011/83 6 artiklan 1 kohdan m alakohdassa tarkoitettu tiedonantovaatimus on olemassa, on lisäksi tarkasteltava sitä, millaisia tietojen on oltava sisällöltään.
- 34 Erään näkemyksen mukaan, jota myös toisen asteen tuomioistuin on noudattanut, tiedonantovaatimuksen sisällöllisen laajuuden määrittämiseksi voidaan nojautua BGB:n 479 §:n 1 momentin sisältöön.
- 35 BGB:n 479 §:n 1 momentin toisen virkkeen mukaan takuuilmoitukseen on sisällytettävä maininta kuluttajan lakisääteisistä oikeuksista ja siitä, että takuu ei rajoita näitä oikeuksia, sekä takuun sisältö ja kaikki olennaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä takuuseen vetoamiseksi, erityisesti takuun voimassaoloaika ja -alue sekä takuun antajan nimi ja osoite. Tällä säännöksellä pannaan täytäntöön kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista annetun direktiivin 1999/44 6 artiklan 2 kohta.
- 36 Erään toisen näkemyksen mukaan ennen sopimusta annettavien tietojen ei direktiivin 2011/83/EU 6 artiklan 1 kohdan m alakohdan mukaan tarvitse sisältää kaikkia niitä tietoja, jotka on direktiivin 1999/44 6 artiklan 2 kohdan mukaan sisällytettävä takuuilmoitukseen. Siitä, mitä tietoja tämän asemesta edellytetään, vallitsee erilaisia näkökantoja.